

## Sociale psychologie (B001643)

**Cursusomvang** *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

**Studiepunten 4.0** **Studietijd 120 u**

**Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027**

|                |            |      |                            |
|----------------|------------|------|----------------------------|
| A (semester 2) | Nederlands | Gent | werkcollege<br>hoorcollege |
|----------------|------------|------|----------------------------|

**Lesgevers in academiejaar 2026-2027**

|                 |      |                           |
|-----------------|------|---------------------------|
| Van Hiel, Alain | PP07 | Verantwoordelijk lesgever |
| Roets, Arne     | PP07 | Medelesgever              |

**Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027**

|   | stptn | aanbodsessie |
|---|-------|--------------|
| <a href="#">Bachelor of Science in de criminologische wetenschappen</a> | 4     | A            |

**Onderwijsstalen**

Nederlands

**Trefwoorden**

Sociale perceptie, Agressie, Anderen helpen, Duurzaamheid, Groepsprestaties, Sociale beïnvloeding, Diverse samenleving, Sociale relaties, Rechtspsychologie

**Situering**

Dit opleidingsonderdeel draagt bij tot de algemene en multidisciplinaire wetenschappelijke vorming van de studenten criminologie via het verwerven van kennis over de belangrijkste sociaal-psychologische begrippen, theorieën en onderzoeksmethoden. Het opleidingsonderdeel heeft tot doel kennis en inzicht bij te brengen over de relevantie van de sociale psychologie voor de studie van antisociaal gedrag en criminaliteit.

**Inhoud**

Inleiding

- Inleiding: de mens is een sociaal dier
- Sociale psychologie: definitie en verwante disciplines
- De geschiedenis van de sociale psychologie
- Sociale psychologie in de 21ste eeuw

Sociale perceptie

- Het ruwe materiaal van de eerste indruk
- Attributies
- Informatie integratie
- Confirmatievertekening

Sociale beïnvloeding

- Automatische sociale beïnvloeding
- Conformiteit
- Instemmen
- Gehoorzaamheid

Attitudes

- Attitudes: basisbevindingen

- Overreding door communicatie
- Overtuigen door eigen gedrag
- Reclame en voorlichting

#### Agressie

- Wat is agressie?
- De oorsprong van agressie
- Sociaalpsychologische theorieën van agressie
- De invloed van geweldmedia
- Geweld dichtbij

#### Groepsprestaties

- Collectieve processen
- Onenigheid en verschillende opinies
- Prestaties in kleine, taakgerichte groepen
- Groepsdenken: het perspectief verliezen

#### Stereotypen, vooroordelen en discriminatie

- Tentakels van vooroordelen
- Wortels van vooroordelen
- Sociale categorisatie en stereotypen
- Seksisme

#### De diverse samenleving

- Diversiteit
- Interetnisch contact vermindert vooroordelen
- Problemen met interetnisch contact
- Samenleven in de school en op het werk
- Goedebedoelde maatregelen, media, wetten en regels

#### Duurzaamheid

- Eigenbelang of rekening houden met anderen?
- Ecologisch handelen
- Conflicten oplossen
- Hebben of zijn?

#### De rechterlijke wereld

- De selectie van de jury
- Het proces
- Beraadslaging door de jury
- Bestrafing

### **Begincompetenties**

Eindtermen van het middelbaar onderwijs

### **Eindcompetenties**

- 1 De basisprincipes en begrippen van de sociale psychologie formuleren.
- 2 Sociaalpsychologische theorieën kaderen, vergelijken en kritisch evalueren.
- 3 Een praktisch toepasbare kennis hebben van en inzicht hebben in de basisbegrippen, de theoretische inzichten en de onderzoeksmethoden van de belangrijkste disciplines die een bijdrage leveren aan de studie van deviantie- en criminaliteitsfenomenen.
- 4 Deviantie- en criminaliteitsfenomenen en reacties daarop kritisch analyseren vanuit de sociale psychologie en vertalen naar criminologische vraagstellingen.
- 5 Kritisch reflecteren over deviantie- en criminaliteitsfenomenen en de individuele en maatschappelijke reactie daarop.
- 6 Gedrag situeren in zijn interpersoonlijke, sociale en culturele context.
- 7 Obstakels van samenwerking binnen groepen identificeren.
- 8 Inzicht hebben in vraagstukken omtrent etnisch-culturele diversiteit.
- 9 Een kritisch-wetenschappelijke houding hebben tegenover (historische) bronnen, (wetenschappelijke) literatuur en (empirische) gegevens met betrekking tot het vakgebied en m.b.t. criminologische studiedomein in het bijzonder.
- 10 Inzicht hebben in de individuele en contextuele basis van ecologisch handelen

en duurzaamheid.

### **Creditcontractvoorwaarde**

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

### **Examencontractvoorwaarde**

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

### **Didactische werkvormen**

Werkcollege, Hoorcollege

### **Toelichtingen bij de didactische werkvormen**

Hoorcolleges met video demonstraties van hoe onderzoek wordt uitgevoerd in de werkelijkheid en / of illustraties van de concepten. Aandacht wordt besteed aan de cross-culturele verschillen in sociaalpsychologische verschijnselen. Het hoofdstuk agressie bespreekt crimineel gedrag en de effectiviteit van de straf om delinquentie tegen te gaan. Het hoofdstuk over de rechterlijke wereld behandelt verschijnselen die kunnen leiden tot rechterlijke dwalingen, zoals valse bekentenissen en fouten van ooggetuigen.

Digitale werkcolleges over 1. Gehoorzaamheid en Milgram, 2. Agressie, 3. hoe voelt het om te worden gediscrimineerd? Videomateriaal over de methode van Jane Elliot, & 4. Daderprofilering.

Lesopnames telkens een week beschikbaar en op het einde van de lessenreeks permanent beschikbaar.

### **Studiemateriaal**

Type: Handboek

Naam: Sociale Psychologie (4de Editie). Academia Press.

Richtprijs: € 70

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Auteur : Van Hiel, A., & Roets, A.

Aantal pagina's : 720

Oudst bruikbare editie : 4de editie

Online beschikbaar : Nee

Beschikbaar in de bibliotheek : Ja

Beschikbaar via studentenvereniging : Ja

Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : intensief

Gebruik en levensduur binnen de opleiding : eenmalig

Gebruik en levensduur na de opleiding : af en toe

### **Referenties**

Caspi, A., McClay, J., Moffitt, T. E., Mill, J., Martin, J., Craig, I. W., et al. (2002).

Role of genotype in the cycle of violence in maltreated children. *Science*, 297 (5582), 851-854.

Gawronski, B. (Ed.). (2026). *Advances in Experimental Social Psychology* (Vol. 73). Elsevier.

Gilbert, D. T., Fiske, S. T., Finkel, E. J., & Mendes, W. B. (Eds.). (2025). *The handbook of social psychology*, (6th ed.). Situational Press. <https://doi.org/10.70400/NYKH3013>

Üskül, A. K. & van Zomeren, M. (Eds.) (2026). *European Review of Social Psychology* (Vol 37). Taylor & Francis.

van Koppen, P.J., & de Keijser, J. W. (2017). *Routes van het recht: Over de rechtspsychologie*. Den Haag: Boom Juridische Uitgevers.

### **Vakinhoudelijke studiebegeleiding**

- Tijdens de pauzes en voor of na de les
- Interactieve ondersteuning via Minerva (documentatie, demonstraties, feedback).
- Vast spreekuur bij Kim Dierckx: maandag van 10 u. tot 12u.

### **Evaluatiemomenten**

periodegebonden evaluatie

**Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode**

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen, Schriftelijke evaluatie met open vragen

**Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode**

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen, Schriftelijke evaluatie met open vragen

**Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie**

**Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie**

Niet van toepassing

**Toelichtingen bij de evaluatievormen**

Schriftelijk examen met meerkeuze- en open vragen die peilen naar inzicht en toepassing van de kennis aansluitend bij de beoogde eindcompetenties.

**Eindscoreberekening**

15 punten staan op het multiple choice gedeelte;

5 punten op de open vraag

**Faciliteiten voor werkstudenten**

Slides en extra infor op UFORA

Mogelijkheid tot feedback na afspraak tijdens en na kantooruren